

Apteekkien ammattieettinen neuvottelukunta

EETTINEN PÄHKINÄ 5/2007

TOISELLE OSTETTUJEN RESEPTILÄÄKKEIDEN KÄYTTÖ

Ammattieettiselle neuvottelukunnalle on osoitettu seuraava kysymys:

Olen pohtinut seuraavaa asiaa ja miettinyt, voisiko apteekkien ammattieettinen neuvottelukunta ottaa siihen kantaa, koska tilanne koskettaa varmaan kaikkia apteekkeja.

Kyse on esimerkiksi kipulääkemikstuuroiden (lähinnä mielessä on Pronaxen) annosteluohjeista perheissä, joissa on useampi lapsi. Apteekista kysytään usein puhelimitse annosteluohjetta iso- tai pikkuveljelle tai -siskolle, vaikka juuri hänelle kyseistä mikstuuraa ei ole määrätty. Joskus asiakkaat sanovat lääkärin sanoneen lääkkeen sopivan myös muille sisaruksille, mutta tästähän ei voi olla varma kun asiakas soittaa apteekkiin. Toisaalta kun on kyse toiselle henkilölle määrätystä reseptilääkkeestä, annosteluohjeiden antaminen ei tunnu mahdolliselta.

Vielä siinä tilanteessa jää pohtimaan, että jos vanhemmat joka tapauksessa antavat lääkettä lapselle, eikö olisi parasta, että he tietäisivät ainakin oikean annostuksen. Tuntuu hölmöltä sanoa, että "Ohje on niin ja niin monta ml päivässä mutta annatte silti omalla vastuulla." Kenellä vastuu todellisuudessa on tällaisessa tilanteessa?

Neuvottelukunnan vastaus

Jos lääkäri antanut ohjeen, että lääkettä voi käyttää myös sisaruksille, on vastuu lääkärin. Asiakkaan sanaan täytyy tässä tapauksessa luottaa.

Pääsääntöisesti toisille määrättyjä reseptilääkkeitä ei tulisi käyttää. Käytännössä esiintyy kuitenkin tapauksia, joissa periaatteesta voidaan joustaa.

Jos farmaseutti antaa ohjeen reseptilääkkeen käytöstä potilaalle, jolle sitä ei ole määrätty, ottaa hän vastuuta asiasta. Vastuu liittyy kaikkeen ammatilliseen toimintaan. Farmaseuttista ammattitaitoa on ymmärrys siitä, milloin saman lääkkeen antaminen sisarukselle on ylipäänsä mahdollista ja milloin olisi syytä varmistaa asia lääkäriltä. Käyttöä toisella lapsella saattavat rajoittaa esimerkiksi lapsen ikä, muut lääkkeet tai sairaudet. Kysyjän esittämä lääkeaine naprokseeni on mm. Ruotsissa kipuun ja kuumeeseen käytettävä itsehoitolääke.